

Besluit kwaliteit leefomgeving

Reactie gemeente Rotterdam. Contact: s.bartel@rotterdam.nl

Onderwerp	Art. nr	NvT artikelge wijs pag nr	Opmerking	Verbetersuggestie: hoe zou het moeten zijn?	Toelichting op je verbetersuggestie
Omgevingsplan	Algemeene opmerking		Instructieregels lijken bedoeld om aan te geven wat gereld moet worden in Omg.plan. Niet helder wordt wat wel en niet in Omg.plan geregeld kan worden; wet geeft mogelijkheden voor gebiedsgericht gemeentelijk beleid (zoals welstandsregels die in Omg.plan kunnen worden opgenomen)	meer overzichtelijke opbouw > 1.wat moet 2.wat kan 3.wat kan niet in het Omgevingsplan	
Omgevingsplan	5.3-a	26	onduidelijk in welke zin het begrip 'kwetsbare gebouwen'/ 'kwetsbare locaties' begrepen moet worden	> term beter definiëren, bijv 'in het kader van veiligheid kwetsbare locaties'	kwetsbaarheid van verschillende betekenissen hebben: veiligheid? (gezien opvolgende artikelen zal die het wel zijn...) natuurwaarden? Cultuurhistorie?
cultureel erfgoed	5.72	p. 45	niet duidelijk wat verstaan wordt onder cultureel erfgoed	Opnemen bij begripsbepalingen definitie cultureel erfgoed (roerend, onroerend, gebouwen, structuren etc.)	Kan zijn dan ik het over het hoofd heb gezien, maar volgens mij is er nu geen definitie van cultureel erfgoed. Lijkt vooral fysiek erfgoed te betreffen en alleen wat volgens de Erfgoedwet is aangewezen als rijksmonument of beschermd stadsgezicht. Dan dit vermelden is logisch.
cultureel erfgoed	5.72-2	p.45	Het lijkt erop dat wat nu nog 'gemeentelijk monument' heet, in nieuwe wet 'op grond van het omgevingsplan beschermde monumenten' heet	ergens een definitie opnemen over de status en naamgeving van voormalige gemeentelijke monumenten	
cultureel erfgoed	5.72-4a	p.45	als vml 'gemeentelijke monumenten' idd nu 'op grond van het omgevingsplan beschermde monumenten' heten, is er de mogelijkheid om in Omg.plan ook de omgeving van vml. gem. monumenten te beschermen. Indien deze aanname onjuist is kan je alleen de omgeving van rijksmonumenten beschermen. Uiteraard is dit onwenselijk!	ergens een definitie opnemen over de status en naamgeving van voormalige gemeentelijke monumenten	
cultureel erfgoed	5.72-4a	p.45	de omgeving' (van rijksmonumenten) is een rekbaar begrip	helder definiëren wat onder omgeving wordt verstaan; wat nog wel(!) tot die omgeving behoort. Eventueel mogelijkheid creëren om definitie door gem. in Omg.plan op te nemen	het is in het belang van de monumentenzorg dat 'de omgeving' van het monument niet te krap wordt bemeten!

cultureel erfgoed	5.72 - 4.b.	p.45	Wat wordt bedoeld met de term karakter? Een vervallen gebouw of een probleemwijk met veel monumentale gebouwen hebben ook een bepaald karakter maar ik denk het daar niet om gaat	Term karakter beter definiëren (in termen van ruimtelijke cultuurhistorische kwaliteiten)	
cultureel erfgoed	5.72 - 4.b.	p.45	'het voorkomen van aantasting van het karakter van beschermde stads- of dorpsgezichten, oa. als gevolg van de bouw van nieuwe gebouwen ' lijkt de mogelijkheden in deze gebieden meer op slot te zetten dan in huidige wetgeving a.d. orde is.	mogelijkheid voor nieuwbouw in beschermde stadsgezichten (onder voorwaarden) intact laten	
cultureel erfgoed	5.72 - 4.b.	p.45	ontbreekt voorkomen van aantasting van stedenbouwkundige structuur en groenstructuur van het beschermd stadsgezicht, nu alleen beperkt tot gebouwn	toevoegen: [... de bouw van nieuwe gebouwen of andere belangrijke veranderingen....] toevoegen: [wijzigingen en aantasting en verwijderen van de voor het beschermd gezicht stedenbouwkundige structuur, verkaveling en groenaanleg en waterstructuren zoals als karakteristiek vastgelegd in de toelichting bij de aanwijzing van het beschermd gezicht.]	Beschermde stadsgezichten worden aangewezen vanwege hun samenhang van stedenbouwkundige, landschappelijke en bouwhistorische waarden. De eventuele ingrepen wanneer wel/niet moeten hier dus ook op ingaan. Anders is bij activiteiten slechts een deel van het beschermd gezicht gewaarborgd.
Conserveringszone	7.2	p.54	Conserveringszone (zoals vastgelegd in huidige bestemmingsplan) rondom van Nelle fabriek wordt niet genoemd; van Nelle fabriek wordt in zijn geheel niet genoemd.	De conserveringszone was een belangrijke voorwaarde voor aanwijzing door Unesco; misschien moet dit ook worden genoemd in dit artikel?	
8.1.9.1		p.148 (pdf bladzijde 327)	hier staat dat het rijk een verantwoordelijkheid heeft voor 'kenmerkende beschermde stads- en dorpsgezichten'; dit is verwarrend want welke stads- en dorpsgezichten vallen hier nou wel onder en welke niet?	kenmerkende vervangen door rijksbeschermd	
beoordelingsregels monumentactiviteit	8.66	p.76	Hier wordt de term monumentenzorg gebruikt (bij in het belang van de monumentenzorg); terwijl het gaat over een object, niet monumentenzorg in algemene zin	[monumentenzorg] vervangen door [monument]	Moet niet gaan om belang van sector bij afweging van 1 object. Het gaat om het belang van dat ene object dat onderwerp is van afweging, dus het monument. Bij een afweging van een object moet altijd het belang van het specifieke object centraal
beoordelingsregels monumentactiviteit	8.66 lid 1	p.76	1. term monumentenzorg is verwarrend; gaat het om belang van het object of gaat het om het belang van een sector	term 'monumentenzorg' vervangen voor 'monument'	

register	10.47	p. 93	(JDK) Aangegeven is dat een openbaar register omgevingsvergunningen rijksmonumentenactiviteit moet worden bijgehouden. Dit is analoog aan het inmiddels vervangen artikel 20 uit de Monumentenwet 1988, maar wordt als zodanig niet bij de gemeente Rotterdam (en veel andere gemeenten) niet als zodanig bijgehouden.	Is dit wenselijk om te behouden? Zo ja, kan dan het adres van het monument als plaatsbepaling worden aangehouden i.p.v. "relevante kadastrale gegevens"?	Het zou binnen Rotterdam wenselijk zijn om tevens een vergunningenregister voor gemeentelijk monumenten bij te houden.
	10.48 lid 2	p.93	De zin bij lid 2 is moeilijk leesbaar en voor niet-ingewijden lastig te begrijpen	maak hier een leesbare zin van	
Behoud van werelderfgoed	10.49 lid 1	p.93	De zin bij lid 1 is moeilijk leesbaar en voor niet-ingewijden lastig te begrijpen	maak hier een leesbare zin van	
Blijlage XIX		P.159	Van Nellefabriek wordt niet genoemd bij kernkwaliteiten werelderfgoederen	Indien nodig van Nellefabriek hieraan toevoegen	
Luchtkwaliteit		8.4.3.2.	Beroep bij de RvState zou niet meer mogelijk zijn. Hoe zeker is dit ?		
Veiligheid		8.1.6.2.	Tijdelijk afwijken (bijv. in transitiegebieden) van het basisniveau voor het pr uit het BEVI en uit de CHW wordt samengevoegd. Daarbij wordt uitgegaan van een periode van 3 jaar (ex BEVI) en niet van 10 jaar (ex CHW).	Vraag is, of een periode van 3 jaar voldoende is voor een wat grotere en complexe transformatie (neem bijv. Merwehaven/Vierhaven of een gebied als Sluisjesdijk). Transformatie in dergelijke gebieden hebben vaak een langere looptijd dan 3 jaar. Als de termijn wordt beperkt tot 3 jaar bestaat er een risico dat transformaties niet doorgaan.	Wellicht is het mogelijk om voor specifieke gevallen (zoals bijv. Stadshavens of de omgeving van knooppunten/hoofdinfrastructuur (zoals het Weena) een ruimere tijd mogelijk te maken.
Veiligheid		8.1.6.3.	veiligheid rond luchthavens zullen naar verwachting worden opgenomen in het Invoeringsbesluit Omgevingswet.	Eerder was er nog sprake van dat de wet luchtvaart zelfstandig zou blijven voortbestaan en niet opgenomen zou worden in de Omgevingswet. Dit is onduidelijk.	
aanwijzing agglomeraties	Artikel 10.32		Wordt de MRHD ook als agglomeratie aangewezen	verduidelijken	

Reactie GGD Rotterdam (contact:jhm.vandenbogaard@rotterdam.nl)

Normen vs gezondheidskundige advieswaarden	nvt	Algemeen en blz 112 nvt	De huidige normen zijn niet altijd beschermend voor gezondheid en leefomgeving. Normen zijn een compromis van onder meer economische en gezondheidskundige argumenten.	Bij het opstellen van omgevingswaarden de bescherming van de gezondheid als uitgangspunt nemen. De Gezondheidsraad heeft in haar recente advies 'Meewegen van gezondheid in omgevingsbeleid' gepleit voor striktere normen. GGD GHOR Nederland sluit zich hierbij aan en pleit ervoor dat normen alleen gebaseerd zijn op gezondheidskundige advieswaarden. Gemeenten mogen, volgens het principe van de decentralisatie, met een gefundeerde onderbouwing afwijken van deze gezondheidskundige normen.	Gemeenten kunnen lokale omgevingswaarden opstellen, maar de huidige normen zijn al (te) hoog en er zijn naar ons idee te weinig prikkels om lokaal strengere ambities te stellen. Het is daarom beter om uit te gaan van strengere waarden en gemeenten de mogelijkheid te geven gefundeerd af te wijken naar minder strenge waarden. Dat biedt meer gezondheidsbescherming en geeft gemeenten meer prikkels om de lokale situatie goed te bekijken.
Normen vs gezondheidskundige advieswaarden	nvt	nvt	Voor veel mensen is niet duidelijk dat normen niet altijd beschermen zijn voor leefomgeving en gezondheid. Normen zijn een afweging van o.a. economische haalbaarheid en gezondheid.	Voeg een tabel met gezondheidskundige advieswaarden toe voor alle componenten. Zie o.a. RIVM rapport Gezondheid en veiligheid in de Omgevingswet, Doelen, normen en afwegingen bij de kwaliteit van de leefomgeving, 2014)	
Mengpaneel	nvt	nvt	Het mengpaneel klopt niet voor luchtverontreiniging	Mengpaneel als volgt aanpassen voor lucht: WHO advieswaarden hanteren, dus groen: onder WHO advieswaarde. Rood: Boven EU norm. Oranje: daartussen.	Gemeenten krijgen zo inzicht in mogelijkheden voor verbetering gezondheid onder de norm. Gemeenten kunnen zelf in projecten berekenen hoeveel geld ze over hebben voor gezondere lucht, hoeveel gezondheidseffecten ze willen voorkomen en hoeveel gezondheidsschade ze accenteren.
Effecten onder de norm		NvT 5.2.1	In 5.2.1 staat uitleg over de gezondheidseffecten van luchtverontreiniging. Daarbij moet toegevoegd worden dat er ook gezondheidseffecten <u>onder</u> de norm mogelijk zijn. Hierdoor wordt het voor gemeenten duidelijk waarom ze strengere normen zouden kunnen stellen.	Maak duidelijk dat het behalen van de normen niet betekent dat er geen gezondheidsschade is. Ook onder de normen is er veel gezondheidswinst te behalen. 99,9% van de gezondheidseffecten door luchtverontreiniging vindt plaats onder de norm (referentie: Meewegen van gezondheid in omgevingsbeleid, Gezondheidsraad, juli 2016).	
Gelijkwaardig beschermingsniveau	nvt	nvt	Uitgangspunt van de wet is gelijkwaardig beschermingsniveau. Maar voor o.a. geluid en geur mogen gemeenten blootstellingen toestaan die de huidige normen overschrijden, hetgeen leidt tot lagere beschermingsniveaus.	Voor geluid en geur geen hogere waarden toestaan dan nu mag.	Lokaal maatwerk kan nog steeds gerealiseerd worden omdat gemeenten wel lagere waarden mogen eisen, dus een hogere bescherming van de bevolking, maar geen hogere waarden.

Cumulatie		blz 60 Nvt alg - omgeving splan en omgeving sverorden ing	Er wordt verondersteld dat gemeenten de plekken kennen waar door cumulatie van milieubelasting van meerdere bronnen een ongezond woonklimaat heerst en dat zij hiervoor vanzelfsprekend aanvullend beleid formuleren. Het is onduidelijk om welke bronnen het gaat m.b.t. cumulatie. Gaat het alleen om bronnen met dezelfde soort belasting, bijvoorbeeld geluid van bedrijven? Of gaat het om een inschatting van de integrale belasting?	Een van de principes van de wet is een integrale afweging. We zouden graag zien dat verplicht wordt gesteld om ook gezondheid integraal mee te nemen. En dat cumulatieve belasting van verschillende bronnen binnen verschillende milieuthema's (bv lucht én geluid én geur) meegenomen wordt in besluitvorming.	Om dat goed te kunnen doen is het noodzakelijk dat een gemeente de positieve en negatieve gezondheidseffecten voor het grondgebied in beeld heeft, inclusief de knelpunten door cumulatie van verschillende bronnen (vieze lucht, lawaai, etc). Er zijn verschillende instrumenten beschikbaar om de effecten van verschillende bronnen in beeld te brengen. De gemeentelijke gezondheidsdienst kan met dergelijke instrumenten, bijvoorbeeld de MGR of GES, de totale milieugezondheidsbelasting in een gebied in kaart brengen. Dit helpt de gemeente om een beleidsmatige aanpak te formuleren voor knelpunten die ontstaan door cumulatie.
Gezondheidsbevordering		NvT alg blz 60	Ook gezondheidsbevorderende aspecten meenemen (naast gezondheidsbeschermende aspecten).	In lijn van de reactie in de preconsultatie op punt 61.36 meer sociale aspecten toevoegen aan paragraaf 3.2.1 onder het kopje Omgevingsplan en omgevingsverordening, p.60, 2e alinea laatste zin: Met de inrichting van de fysieke leefomgeving kan daarnaast een positieve bijdrage aan gezondheid worden geleverd door 'ook de sociale aspecten van gezondheid mee te wegen, bijvoorbeeld beweegmogelijkheden, veiligheidsbeleving, groenvoorzieningen, en sociale cohesie.' toegevoegd in de zin op pagina 60 2e alinea onder paragraaf .	Vanwege het integrale karakter van de omgevingswet, willen we dat in de Nota van Toelichting van het BKL opgenomen wordt dat gemeenten ook rekening moeten houden met integrale aspecten van de gezonde leefomgeving: zowel gezondheidbescherming als -bevordering.
Gevoelige bestemmingen lucht		15.6, Nota van Toelichting Algemeen p246	Het Besluit Gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit verdwijnt omdat de normen niet meer overschreden zullen worden in de toekomst.	Het Besluit Gevoelige Bestemmingen luchtkwaliteit moet gehandhaafd blijven	Er zijn meerdere normoverschrijdingen op locaties met kwetsbare bestemmingen
Gevoelige bestemmingen lucht		15.6, Nota van Toelichting Algemeen , p246	uit het antwoord op 61.44 BKL is niet duidelijk of gemeenten aanvullend beleid voor gevoelige bestemmingen voor lucht mogen opstellen, zoals nu door 10 gemeenten al wordt gedaan. In de laatste zin van het antwoord staat "Het staat gemeenten vrij in een omgevingsplan aansluiting te zoeken bij de termen die in het BKL worden gehanteerd". In het BKL is echter geen gevoelige bestemmingenbeleid lucht opgenomen. Ons is onduidelijk of dit nu voor gemeenten nog mogelijk is.	Opnemen in de beschrijving dat gemeenten aanvullend beleid voor gevoelige bestemmingen voor luchtkwaliteit moeten kunnen blijven opstellen.	

PM10 en NO2		7.1, Nota van Toelichting Algemeen, p271	Gemeenten zijn niet altijd bevoegd gezag voor alle bronnen die binnen hun gemeente tot overlastsituaties leiden. Bijvoorbeeld doordat er een rijksweg of provinciale weg door hun grondgebied loopt. Ook de rijksoverheid heeft een verantwoordelijkheid in het terugdringen van de concentraties PM10 en NO2. Volgens de huidige omschrijving ligt dit nu alleen bij gemeenten.	Als er (dreigende) PM10 en NO2 overschrijdingen geconstateerd worden, moeten de gemeenten en Rijk samen een programma opstellen. Nu staat in 7.1 alleen dat Rijk een programma op moet stellen bij PM2,5 en ozon. Hier zouden PM10 en NO2 aan toegevoegd moeten worden.	
Nieuwe EU NEC richtlijn		nvt	De nieuwe EU NEC richtlijn lijkt niet opgenomen in de AMvB BKL.	Neem in de AMvB de nieuwe EU NEC richtlijn op	
Gezondheid in de mer		Nvt alg blz 61 Deskundigheid en instrumenten	Er wordt te gemakkelijk vanuit gegaan dat in grote projecten waar een MER wordt uitgevoerd, ook aandacht is voor alle gezondheidsaspecten.	Bij grote m.e.r.-procedures wordt door de commissie mer getoetst of gezondheid voldoende meegenomen wordt. Commissie mer kan adviseren om de GGD te betrekken voor advies. En dat bevoegd gezag eveneens aangeeft hoe rekening wordt gehouden met dit gezondheidsadvies.	Deze aanvulling klopt met wat er staat in NvT van OB, bij art. 9.3 (inhoud plan-MER): "Het begrip "milieu" is niet gedefinieerd in de Omgevingswet en moet ruim worden opgevat. Hieronder vallen in ieder geval de voorbeelden die in bijlage I, onderdeel f, bij de smb-richtlijn zijn opgenomen (biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens, fauna, <i>etcetera</i> ...). Ook kan gedacht worden aan externe veiligheid." Nuttig hiernaar te verwijzen (conform de ruime opvatting van "milieu" volgens art 9.3 OB) ter onderbouwing van dit verbeterpunt. (zie ook het punt over MER in blokje OB)
Geluid tijdelijk	5.42.4		Tijdelijke situatie 10 jaar (komt uit Crisis- en herstelwet) is veel te lang bij hoge geluidbelasting om gezondheidseffecten te voorkomen. Art. 8.83 en 8.1.10.1 gaan overigens uit van 5 jaar. Bij veiligheid is gekozen voor 3 jaar.	tijdelijke situaties met hoge geluidbelasting (> 50-45-40 in resp D/A/N) maximaal 3 jaar of treffen extra maatregelen ter voorkoming van gezondheidseffecten. Bijv. binnenniveau.	10 jaar is voor de kwetsbare groepen kinderen (hele basisschool tijd) of ouderen een erg lang periode als er sprake is van een hoge geluidbelasting of ongezonde luchtkwaliteit. In die situaties meer regulering noodzakelijk.
Geluid tijdelijk	5.42 5e		tijdelijk max. 10 jaar. Is veel te lang om gezondheidseffecten te voorkomen. Geldt nl. voor geluidwering gevels, tussenwanden (burengerucht), installatiegeluid. Conform Omgevingsbesluit ook nog eens te verlengen.	max 3 jaar.	
Binnenwaarde	5.49		Onevenredig ingrijpende maatregelen is te vrijblijvend. Er kan ook een onleefbare situatie ontstaan.	We pleiten ervoor toch een bovenwaarde vast te stellen (38 dB) anders niet gezond/leefbaar.	naast tijdelijkheid kan deze uitzondering leiden tot zeer onwenselijke en onleefbare situaties. Hoewel begrijpelijk dat dure maatregelen niet gewenst zijn, kan het ook niet de bedoeling zijn een onleefbare situatie te creëren.
Geur tijdelijke	5.56		tijdelijk 10 jaar in een overbelaste geursituatie is veel te lang om gezondheidseffecten te voorkomen.	max 3 jaar	

Geluidniveaus	Bijlage XV	A op gevel	Verhoging toegestane piekniveaus nacht te hoog. Van Lamax=70-65 en 60 dB(A) in D/A/N naar geen norm in de dag 70 dB(A) in A en N voor transport en Lamax=65 dB(A) voor andere typen.	één norm voor avond en nacht. Vanuit gezondheid voorkeur voor zo laag mogelijk maar niet hoger dan 65 dB(A) in de nacht.	In de toelichting staat dat de norm is bedoeld voor bescherming tegen slaapverstoring. Dat is meer dan ontwaken. Nu wordt alleen ontwaken als slaapverstoring meegewogen. En dan is ook nog ontwaken onder de genoemde waarden waarschijnlijk. Het één keer per nacht optreden van een piekniveau met ontwaakreactie maar wel elke nacht kan vergaande gevolgen hebben voor de slaapkwaliteit
Geluidniveaus		B in pandig	Verhoging toegestane piekniveaus nacht te hoog. Vanaf Lamax=32 dB(A) binnen verstoring van slaap. Ontwaakreacties Lamax=42 dB(A)/SEL=53 dB(A)	één norm voor avond en nacht. Vanuit gezondheid voorkeur voor zo laag mogelijk (<40) maar niet hoger dan 45 dB(A) in de nacht.	
Waarborgen van de veiligheid	5.2	art. 5.2a	In dit artikel wordt verwezen naar artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's. Dit moet zijn artikel 10 van de Wet Veiligheidsregio's of het schrappen van het artikel nummer en verwijzen naar Wet Veiligheidsregio's	"het voorkomen, beperken en bestrijden van een brand, een ramp of een crisis als bedoeld in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's"	In de NVT staat wel de correcte verwijzing naar artikel 10 van Wet veiligheidsregio's vermeld.
Waarborgen van de veiligheid	5.2	53	Hier ontbreken, specifieke aspecten waarop de GHOR bevoegd gezag adviseert.	Toevoegen in de tweede alinea, eerste regel achter "hulpverlening": "en rekening houdt met de opstelbaarheid en de uitgangelijkheid van ambulances, die immers ook snel het rampterrein moeten kunnen verlaten, alsmede met de aanwezigheid van bluswatervoorzieningen."	
Waarborgen van de veiligheid	5.2	53		Toevoegen achter de derde alinea: "Ook dient het bevoegd gezag in de afweging aandacht te hebben voor de aanwezigheid/nabijheid van niet-zelfredzame personen en maatregelen die de zelfredzaamheid bevorderen."	Zelfredzaamheid en aandacht voor kwetsbare groepen zijn twee belangrijke onderwerpen in het maatschappelijk debat rond zorg en in het huidige denken over veiligheid en risicogerichtheid.
Waarborgen van de veiligheid	5.3	Bijlage VI bij art. 5.3, tweede lid	Gebouwen met een gezondheidsfunctie, zonder een bedgebied (C7) worden ten onrechte als 'kwetsbaar' aangemerkt.	"Gebouwen met een gezondheidsfunctie, zonder een bedgebied" zouden van de categorie 'Kwetsbare gebouwen' naar de categorie 'Zeer kwetsbare gebouwen' verplaatst moeten worden.	In een gebouw met een gezondheidsfunctie zonder bedgebied kunnen zeer kwetsbare personen bevinden, bijvoorbeeld personen die dagbesteding krijgen aangeboden.

Reactie Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Contact: maarten.worp@vr-rr.nl

bedrijfswoning	5.10	59 (3c)	Is het ook mogelijk dat bedrijfswoningen van derden zich binnen de PR 10-6 mogen vestigen? Hoe is de relatie met 2.3.8. Hoofdkeuzes met het oog op het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte in de NvT algemeen (3b) onderdeel voormalige bedrijfswoningen op pagina 49 en 50 van de NvT algemeen (3b)	Bedrijfswoningen zouden niet mogelijk gemaakt moeten worden binnen een PR 10-6 contour. Zeker niet wanneer het bedrijfswoningen van derden zijn.	
----------------	------	---------	--	--	--

Arbo	5.10	59 (3c)	Bescherming van medewerkers richt zich alleen op de risico's die zich op het eigen terrein voor kunnen doen. Niet op de risico's van buiten de eigen inrichting, zoals een buisleiding, transportroute of inrichting in de omgeving	Zorg dat bedrijven zich naast de eigen risico's zich ook richten op omgevingsrisico's. In het kader van de Impuls Omgevingsveiligheid gelden (IOV) wordt door de VRR in samenwerking met het Nederlands Instituut Bedrijfshulpverlening (NIBHV) gezocht naar oplossingen en hoe dit aangepast kan worden in de opleidingen en hopelijk in de wetgeving aangezien dit niet specifiek benoemd staat in de Arbeidsomstandighedenwetgeving.	
Functionele binding	5.10	59 (nvt artikelge wijs)	Er zijn situaties denkbaar waarbij de functionele binding minder zwart-wit is dan hier opgenomen, waar aanwezige personen geen arbeidsrelatie hebben met de werkgever en ook niet anderszins beschermd worden door de Arbeidsomstandighedenwet. Een voorbeeld is een restaurant bij een tankstation waar ook LPG wordt verkocht. Een ander voorbeeld is een LPG tank (en verladung) bij een camping. Hier kunnen potentieel grote aantallen verminderd zelfredzame of niet zelfredzame mensen aanwezig zijn, die geen enkele binding hebben met de risicovolle activiteiten. Dit soort mensen zou ook beschermd moeten worden tegen de aanwezige risico's, maar daar biedt het Besluit nu geen aanknopingspunt toe. Wellicht werkt het beschouwen van dit soort objecten als kwetsbaar object als te beknellend in de ruimtelijke ordening. In dat geval kan ervoor gekozen worden om tenminste een aandachtsgebied aan te wijzen waarbinnen dit soort activiteiten niet mogen plaatsvinden, bijvoorbeeld een effectgebied waarbinnen	Voeg een extra lid toe aan dit artikel 5.10 wat betrekking heeft op situaties waar sprake van langdurig(er) aanwezige personen, namelijk: lid b is niet van toepassing voor beperkt kwetsbare of kwetsbare gebouwen en locaties waar personen langduriger aanwezig kunnen zijn die geen binding hebben met de risicovolle activiteiten behalve dat zij er als consument gebruik van maken.	Lid c is bedoeld voor situaties waarbij groepen personen aanwezig kunnen zijn binnen de begrenzing van risicovolle activiteiten, maar daar geen binding mee hebben. Te denken valt aan restaurants bij tankstations en LPG-tanks (inclusief verladung) bij campings en vakantieparken. Deze beperkt kwetsbare of kwetsbare gebouwen en locaties mogen niet aanwezig zijn binnen het aandachtsgebied van de risicovolle activiteit, tenzij er in het overleg met het bevoegd gezag en diens adviseurs aanvullende maatregelen zijn getroffen. Bij aanvullende maatregelen kan gedacht worden aan beschermende maatregelen aan het gebouw waar de groepen personen aanwezig kunnen zijn, of het opleggen van beperkingen aan de momenten waarop de meest risicovolle activiteiten (zoals verladung LPG) plaatsvindt, zodat dit niet plaatsvindt wanneer groepen mensen aanwezig zijn.
Aardgasleiding	5.11	60 (3c)	Hoe kan verklaard worden dat personen als gevolg van een fakkelbrand bij een aardgasleiding alleen komen te overlijden bij een warmtestraling van 35 kW/m ² en bij andere brandbare gassen al vanaf 10 kW/m ² .	Ga ook voor hogedruk aardgastransportleidingen uit van een aandachtsgebied van 10 kW/m ²	Personen in een gebouw moeten beschermd zijn tegen de gevolgen van een fakkelbrand. Door de hittestraling van een fakkelbrand ontstaat via ramen brandoverslag naar een gebouw toe. Meubelair, gordijnen e.d. zullen ontbranden, zeker gezien het feit dat het 1 uur duurt voordat een hogedruk aardgastransportleiding dicht gezet is. De hittestraling buiten is veel te hoog om een

Brandaandachtsgebied	5.11	60 (3c)	<p>Het brandaandachtsgebied wordt begrensd door de afstand waar de warmtestraling ten hoogste 10 kW/m² is. Brandweerpersoneel, gekleed in beschermende kleding, kan hulpverlening bieden tot een warmtestraling van maximaal 3 kW/m². Er zit een flink gat tussen de inzetmogelijkheid van 3 kW/m² en het aandachtsgebied van 10 kW/m², ook als personen zich binnen een gebouw bevinden. Indien hulp aan personen binnen het gebouw nodig is, of het noodzakelijk is het gebouw te ontruimen, dan is dit niet mogelijk omdat het gebouw onbereikbaar is voor de hulpverlening. Daarnaast kunnen de personen die geen beschermende kleding dragen het gebouw niet verlaten, omdat de maximale warmtestraling waaraan iemand zonder beschermende kleding aan blootgesteld kan worden 1 kW/m² bedraagt.</p> <p>Het is gewenst dat er meer mogelijkheden komen voor veiligheidsregio's om te adviseren over de zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid in het gebied tussen 10 en 1 kW/m².</p>	<p>Neem in het Besluit op dat de Veiligheidsregio ook mag adviseren over de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot bestrijding in het gebied waar een warmtestraling tussen 1 en 10 kW/m² kan ontstaan.</p>	<p>Personen die geen beschermende kleding dragen kunnen werkzaamheden verrichten in een gebied met een warmtestraling < 1 kW/m². Personen in beschermende kleding ((bedrijfs)brandweerpersoneel) kunnen werkzaamheden verrichten in een gebied met een warmtestraling < 3 kW/m². Daar waar de warmtestraling hoger is dan 3 kW/m² kan geen hulp geboden worden aan slachtoffers, ook kan niet betreden worden indien deze bestrijding het dichter naderen van de warmtebron vergt. Daarom moet vooraf nagedacht worden over de mogelijkheden tot zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid in het gebied waar een hogere warmtestraling aanwezig kan zijn dan 1 kW/m².</p>
Blootstelling	5.11	60 (3c)	<p>De aandachtsgebieden gaan uit van een blootstelling van personen die zich in een gebouw bevinden gedurende maximaal 30 minuten. Hoe moet worden omgegaan met personen die zich in een gebouw bevinden dat nauwelijks tot geen bescherming biedt, zoals een oud gebouw of een bouwkeet?</p>	<p>Wijzig het voorschrift in: art. 5.11, lid 1: Een brandaandachtsgebied wordt begrensd door de afstand waar de warmtestraling ten hoogste 3 kW/m² is als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met een plasbrand, een fakkelbrand of een wolkbrand. Lid 2: In afwijking van het eerste lid mag de warmtestraling ten hoogste 10 kW/m² zijn voor personen die zich binnen een gebouw bevinden.</p>	<p>Met een warmtestraling van 3 kW/m² zullen de aanwezige personen weliswaar brandwonden oplopen, maar nog wel in staat blijven om te vluchten waardoor de blootstellingsduur verkort wordt en de kans op overleving fors toeneemt.</p>
geen aandachtsgebieden	5.12	62 (3c)	<p>Sommige lokale wegen hebben geen PR contour, op deze manier wordt er geen afstand bewaard tussen risicobron en ontvanger</p>	<p>Stel een drempel vast waarbij een lokale weg voor externe veiligheid nog relevant is. Dit maakt het eenvoudiger en beter voor het bevoegd gezag ipv dat discussies plaats vinden over wanneer "risico's van die activiteiten relatief klein zijn".</p>	
aandachtsgebied	5.12	62 (3c)	<p>In de NvT artikelgewijs staat geen toelichting bij het 2e lid genoemd.</p>	<p>Neem in de Nota van toelichting een toelichting op voor het 2e lid.</p>	

aandachtsgebied	5.12	28 (3a)	In artikel 5.12 lid 2 staat het volgende beschreven: "De locatie waar beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en locaties als bedoeld in artikel 5.10 worden toegelaten wordt niet aangewezen als aandachtsgebied." Hierdoor is het dus mogelijk dat beperkt en kwetsbare objecten en locaties die vallen in een aandachtsgebied (basisnetroute, buisleiding of externe inrichting) geen aanvullende maatregelen noodzakelijk al dan niet juridisch af te dwingen zijn.	Aandachtsgebieden van toepassing te laten zijn op beperkt en kwetsbare objecten en locaties als bedoeld in artikel 5.10. Bouwkundige maatregelen hebben meer impact op het beperken van risico's dan organistorische maatregelen zoals in 5.10 beschreven staan.	Een kantoorpand dat zich bevindt op een inrichting met gevaarlijke stoffen (functionele binding) kan naast de eigen risico's ook de effecten ondervinden van een transportroute, buisleiding en/of externe inrichting.
gebruik aandachtsgebieden	5.12	62 (3c)	Kunnen gemeenten zelf ook aandachtsgebieden aanwijzen en zijn die rechtsgeldig?	Benoem in het artikel dat gemeenten/bevoegde gezagen de vrijheid hebben zelf aandachtsgebieden (rondom een niet-basisnetroute) aan te wijzen.	In de huidige Externe Veiligheidsvisies van gemeenten worden lokale en provinciale wegen vaak benoemd als transportroute van gevaarlijke stoffen en worden daarvoor maatregelen genomen in de ruimtelijke ordening. Laat gemeenten deze beleidsvrijheid houden en rechtsgeldig zijn.
verwaarloosbare kans	5.14	63 (3c)	Term "verwaarloosbaar" onduidelijk. Verschil in interpretatie over de term verwaarloosbaar tussen bevoegd gezag, ontwikkelaar en adviseur leidt tot onnodige discussies	Geef aan bij welke kans iets verwaarloosbaar is, bijvoorbeeld een kans van 1×10^{-7}	
verwaarloosbare kans	5.14	64 (3c)	Er wordt gesteld dat de kans verwaarloosbaar is wanneer voldoende afstand wordt gehouden. De kans van optreden doet niets af aan de afstand tussen de risicobron en ontvanger. De effecten zullen wel minder zijn als meer afstand wordt gehouden.	Hanteer de term kans alleen bij de kans van optreden en niet bij mogelijke gevolgen.	De kans dat een explosie optreedt op een spoortraject kan groot zijn. Dat er weinig doden vallen als gevolg van weinig personen rondom het spoortraject maakt het scenario niet verwaarloosbaar.
Uitbreiding	5.14 onder b	28 (3a)	Dit lid stelt dat, ondanks dat dit voorschrift voorschrijft dat zeer kwetsbare gebouwen niet binnen een aandachtsgebied toegestaan wordt, deze wel mogen uitbreiden. Uitbreiding van een zeer kwetsbaar object op een locatie waar we deze op basis van de regelgeving überhaupt niet willen hebben is niet wenselijk.	Schrap artikel 5.14, onder b.	

ontbreken toelichting 4e lid	5.16	66 (3c)	In de NvT artikelgewijs staat geen toelichting van het 4e lid genoemd. Onder het 5e lid staat opgenomen: "De regels uit het hierna te bespreken vierde lid worden voldoende geacht voor het beperken van de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als gevolg van een ongeval binnen een veiligheidsrisicogebied." Een toelichting op het 4e lid is echter nergens te vinden.	Neem een toelichting op het vierde lid op in de Nota van toelichting.	
Pyrotechnische artikelen voor theatergebruik	5.19 lid 1	30 (3a)	In dit artikel wordt alleen het vuurwerk benoemd en niet pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, hoewel in alle overige artikelen altijd beide benoemd worden.	Voeg pyrotechnische artikelen voor theatergebruik toe aan dit artikel.	
Warmtestraling buiten een gebouw	5.19 lid 2	30 (3a)	De genoemde warmtebelasting in dit voorschrift is bepaald voor personen die verblijven buiten het gebouw. Dat houdt dus in dat deze personen generlei bescherming hebben van bouwwerken en dus direct blootgesteld worden aan deze warmtebelasting. Normaliter wordt een maximale warmtestraling van 1 kW/m ² aangehouden voor mensen zonder beschermende kleding. Mensen met beschermende kleding (brandweerpersoneel) kunnen een langdurige inzet plegen bij een maximale hittestraling van 3 kW/m ² . De 10 kW/m ² is een grenswaarde waarbij overslag naar installaties met daarin (brand)gevaarlijke stoffen verwacht kan worden. Kortom personen die zich bevinden op de grens van de locatie en worden blootgesteld aan de warmtestraling van 10 kW/m ² zullen minimaal zeer ernstige brandwonden oplopen. Naar verwachting kunnen deze personen niet meer vluchten door de ernst van de verwondingen.	Verlaag de warmtestraling op de begrenzing van de locatie te verlagen naar 3 kW/m ² . Met deze warmtestraling zullen de personen weliswaar nog steeds brandwonden oplopen, maar nog wel in staat blijven om te vluchten waardoor de blootstellingsduur verkort wordt en de kans op overleving fors toeneemt.	

tekstueel	5.19 lid 3	30 (3a)	Het woordje "en" tussen onderdeel a en b geeft aan dat aan beide voorwaarde voldaan moet worden, voordat het tweede lid van toepassing is. Vermoedelijk dient het woordje "en" vervangen te worden voor "of". In het Vuurwerkbesluit wordt het namelijk als volgt omschreven: "een inrichting waar theatervuurwerk al dan niet tezamen met consumentenvuurwerk wordt opgeslagen of bewerkt	Vervang het woord "en" tussen onderdeel a en b door het woord "of".	
Uitzonderingsregel	5.19 lid 2	68 (3c)	Het tweede lid is alleen van toepassing op opslaglocaties waar meer dan 10.000 kg vuurwerk wordt opgeslagen van categorie F1 t/m F3 en waar pyrotechnische artikelen voor theatergebruik worden opgeslagen. De nota van toelichting tracht te onderbouwen waarom deze uitzondering gemaakt wordt. In de onderbouwing wordt gesteld dat de gevaren gering zijn. Onduidelijk is dan waarom de opslaglocaties waar minder dan 10.000 kg wordt opgeslagen, met dezelfde voorzieningen als bij een opslaglocatie van meer dan 10.000 kg, niet zijn opgenomen in deze uitzonderingsregel. Naar verwachting zal het gevaar bij deze opslaglocaties niet groter zijn dan bij opslaglocaties van meer dan 10.000 kg.	Neem opslaglocaties waar minder dan 10.000 kg vuurwerk wordt opgeslagen van categorie F1 t/m F3 en waar pyrotechnische artikelen voor theatergebruik wordt opgeslagen en dezelfde voorzieningen hebben als de opslaglocatie van meer dan 10.000 kg op in de uitzonderingsregel.	
bereikbaarheid en bluswatervoorziening	5.2	53 (3c)	Afwijkmogelijkheid van handreiking bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen is soms nodig, dit kan in overleg met de Veiligheidsregio.	In standaard situaties delen wij de mening dat veiligheidsregio's gebruik dienen te maken van de handreiking bereikbaarheid en bluswatervoorziening. Echter voor die situaties waar de handreiking niet in voorziet (maatwerksituaties) wensen wij een toevoeging dat in overleg met het bestuur van de veiligheidsregio afgeweken kan worden van de handreiking.	Is het ook mogelijk om specifiek beleid binnen een Veiligheidsregio te gebruiken dit met betrekking tot bereikbaarheid en bluswatervoorziening? Uitgangspunt van het beleid is dan wel de landelijke handreiking uit 2012. O.a. veranderende technieken, andere voertuigen en specialisme kunnen zorgen dat een Veiligheidsregio af moet kunnen wijken van de landelijke handreiking.

juridische borging	5.2	53 (3c)	Regel juridische borging in omgevingsplannen, wanneer bevoegd gezag maatregelen besluit te nemen om een ramp of crisis te voorkomen, beperken of bestrijden daar waar het niet gaat om externe veiligheidsrisico's. Er is geen bewijs dat in de bestaande uitvoeringspraktijk dat dergelijke maatregelen (bijvoorbeeld bouwbesluit+ gaan) geëffectueerd worden; er is dus geen reden om aan te nemen dat op basis van vertrouwen en bestuurscultuur maatregelen geborgd worden.	Borg de mogelijkheid op regelgevingsniveau dat het bevoegd gezag extra maatregelen in de omgeving en aan een gebouw kan eisen in het omgevingsplan.	In de huidige externe veiligheidsadvisering is het juridisch afdwingen van maatregelen alleen mogelijk bij plasbrandaandachtsgebieden, bij andere externe veiligheidsscenario's is dit juridisch niet mogelijk. Indien een Veiligheidsregio het bevoegd gezag straks op andere scenario's (duinbranden, overstromingsrisico's etc) gaat adviseren moet het bevoegd gezag wel de mogelijkheid hebben om dit juridisch af te dwingen.
advies	5.2	53 (3c)	De Veiligheidsregio is (wettelijk) specialist als het gaat om advisering over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crisis, maar de rol van de Veiligheidsregio wordt in het omgevingsrecht niet geborgd.	Niet verwijzen naar Art. 1 Wet veiligheidsregio's maar naar Art. 10 lid a t/m d Wet veiligheidsregio's.	De veiligheidsregio heeft als wettelijke taak het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crisis. Zonder duidelijke adviesrol in het omgevingsrecht kan de veiligheidsregio de taak 'het voorkomen en beperken van branden, rampen en crisis' onvolledig uitvoeren (advisering op basis van willekeur bevoegde gezagen). Als gevolg daarvan kan de veiligheidsregio zich niet optimaal voorbereiden op het 'bestrijden' van branden, rampen en crisis. Daarnaast versterkt de kennis over het voorkomen, beperken en bestrijden elkaar, door het verliezen van taken gaat kennis en efficiëntie verloren en dat leidt op den duur tot een onveiligere omgeving.
Afstanden	5.20, lid 1	30 (3a)	Het eerste lid is, door de wijze van opbouw van de zin, onduidelijk. Wordt hier met "buiten" bedoeld "met uitzondering van" of personen die zich buiten bevinden?	Indien met "buiten" bedoeld wordt: personen die zich buiten bevinden, pas het voorschrift dan aan naar: 5.20, lid 1: De afstanden, bedoeld in artikel 5.19, gelden tot op de begrenzing van de locatie voor het verblijf van personen die zich buiten bevinden bij beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen.	
Tekstueel	5.21, lid 1	30 (3a)	Tekstuele aanpassing: 'om' moet zijn 'voor'	Art. 5.21, lid 1: Civiele explosieaandachtsgebieden A, B en C voor het opslaan van munitie en ontplofbare stoffen.	
Toepassingsge	5.21, lid 1	30 (3a)	Verwezen wordt naar artikel 3.39 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dat artikel geeft voor een paar specifieke subklassen van ADR-klasse 1 een minimum hoeveelheid waarbij de later genoemde eisen gelden. Voor de overige stoffen gelden geen ondergrenzen. Dit wijkt af van de Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (Ministerie van VROM, 19 juli 2006). De regels worden hiermee strenger want gelden al bij minimale hoeveelheden.	Neem, indien gewenst is dat de regelgeving niet strenger wordt, de ondergrenzen op zoals reeds gebruikelijk in de Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik.	

ADR subklassen	5.21, lid 1	30 (3a)	In bijlage IX, waarnaar wordt verwezen, zijn aandachtsgebieden opgenomen voor ADR-klasse 1.1, 1.3 en 1.4. Aandachtsgebieden voor de overige subklassen van ADR-klasse 1 zijn wenselijk.	Neem aandachtsgebieden op voor ADR-klasse 1.2, 1.5 en 1.6.	
Explosieaandachtsgebied	5.21, lid 3	30 (3a)	In dit voorschrift zijn de objecten vermeld die niet binnen de explosieaandachtsgebieden aanwezig mogen zijn. Hierbij zijn de objecten van explosieaandachtsgebied B ook vermeld bij explosieaandachtsgebied A. Dit is dubbelop: A bevindt zich immers altijd binnen B dus gelden de voorwaarden van B ook binnen A.	Verwijder de voorwaarden voor explosieaandachtsgebied B bij de omschrijving van explosieaandachtsgebied A.	
Tekstueel	5.21a	31 (3a)	Tekstuele aanpassing: 'om' moet zijn 'voor'	Art. 5.21a, lid 1: Militaire explosieaandachtsgebieden A, B en C voor het opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen....	
Munitie	5.21a	31 (3a)	In lid 1 van dit voorschrift is munitie niet genoemd. Juist bij een krijgsmacht kan munitie verwacht worden. In de toelichting op dit voorschrift wordt overigens wel over munitie gesproken.	Voeg munitie toe aan dit voorschrift.	
Ministeriele regeling	5.6	27 (3a)	In lid 1, onder c wordt verwezen naar een ministeriele regeling. Het is niet duidelijk hoe deze ministeriele regeling eruit gaat zien en of de rekenmethode vergelijkbaar wordt met de huidige Handleiding Risicoberekeningen Bevi. Zonder deze ministeriele regeling kunnen wij hier geen oordeel over vellen. Dit aspect is voor deze consultatieversie derhalve onvoldoende uitgewerkt.		
Afstanden	5.7	57 (3c)	Het eerste lid noemt de afstanden voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Het tweede lid beschrijft waarom het eerste lid op zeer kwetsbare gebouwen niet van toepassing is. Het derde lid geeft de afwijking voor kwetsbare locaties. Het lijkt erop dat lid 1 alleen van toepassing is op kwetsbare gebouwen. Door de wijze van opstellen is dit echter niet helder. Neem het voorschrift op zoals het is bedoeld zodat de lezer kan begrijpen wat er is bedoeld.	Art. 5.7, lid 1: De afstanden, bedoeld in artikel 5.6, gelden tot op de begrenzing van de locatie waar het bouwen van kwetsbare gebouwen is toegestaan.	

Rekening houden met aandachtsgebieden bij reserveringen	5.74	110 (3c)	Bij de reserveringsgebieden van auto-, autosnel- en hoofdspoorwegen rekening houden met de (toekomstige) brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebieden	Sluit zeer kwetsbare objecten nabij reserveringsgebieden uit.	Door nu al rekening te houden met de omgeving van de reserveringsgebieden en het uitsluiten van bepaalde functies in de omgeving daarvan worden toekomstige knelpunten en/of onveilige situaties voorkomen.
Rekening houden met aandachtsgebieden bij reserveringen	5.77	112 (3c)	Bij de reserveringsgebieden van buisleidingen rekening houden met de (toekomstige) brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebieden	Sluit zeer kwetsbare objecten nabij reserveringsgebieden uit.	Door nu al rekening te houden met de omgeving van de reserveringsgebieden en het uitsluiten van bepaalde functies in de omgeving daarvan worden toekomstige knelpunten en/of onveilige situaties voorkomen.
windturbine	5.9	59 (3c)	Door de norm van 10-5 toe te passen ipv 10-6 rondom windturbines, wordt de kans dat een grote groep slachtoffer (letaal) wordt vergroot. Dit namelijk als gevolg van domino-effecten wanneer windturbines dicht op o.a. buisleidingen, opslagen en transportroutes gebouwd kunnen worden.	Behoud de norm van 10-6 voor kwetsbare bouwwerken (vitale infrastructuur) zoals kunstwerken (bruggen, viaducten etc.) impactgevoelige hoofdtransportaders (weg, spoor en buisleidingen), (petro-) chemische industrie etc.	Als gevolg van een domino-effect kunnen er gevolgen optreden voor de omgeving. Omdat er vaak weinig mensen zijn in de buurt van een windturbine is de kans op dodelijke slachtoffers klein, echter kunnen als gevolg van een domino-effect de gevolgen voor de veiligheid, de economie (o.a. levering goederen) en het milieu groot zijn.
Verwijzing	8.10	59 (3a)	In artikel 8.10 wordt niet verwezen naar artikel 5.11.	Verwijs in artikel 8.10 ook naar artikel 5.11.	Wij gaan er vanuit dat dit te maken heeft met de omschrijving van artikel 5.14 en 5.15 waardoor artikel 5.11 indirect van toepassing is.
Taak beschikbaar stellen informatie	8.10	59 (3a)	In dit artikel wordt aangegeven dat beoordeeld dient te worden of sprake is van dominoeffecten van de ene Seveso-inrichting op de andere Seveso-inrichting. In artikel 8 lid 2 Brzo 2015 is hier over opgenomen dat het bevoegd gezag hier ook een taak in heeft t.a.v het beschikbaar stellen van informatie aan de exploitant. Het gaat hier om het beschikbaar stellen van gegevens over een naburig bedrijf aan de exploitant van een Seveso-inrichting. Dit betreft de gegevens die de exploitant nodig heeft om risico's goed te kunnen beoordelen. Waar is deze taak van het bevoegd gezag opgenomen?	Neem de taak zoals bedoeld in artikel 8 lid 2 Brzo 2015 op in de omgevingswet.	

Aanwijzing dominobedrijven	8.29	66 (3a)	aangegeven is dat aan de omgevingsvergunning voorschriften worden opgenomen over de uitwisseling van gegevens over de samenwerking bij het geven van informatie voor het opstellen van rampenbestrijdingsplannen. Wij kunnen de wetgever op dit punt niet volgen. De wetgever wil immers zo min mogelijk individuele voorschriften en zoveel mogelijk algemene regels. In de huidige wetgeving (Brzo2015) is het zo dat het BG Wabo de Seveso-inrichtingen met domino effecten aanwijst als domino bedrijven. Dit is een besluit zonder voorschriften. Als een bedrijf is aangewezen gelden vervolgens de verplichtingen zoals opgenomen in artikel 8 lid 3 en 4 Brzo 2015. Deze bepalingen (algemene regels) werken in dat geval dus rechtstreeks. Wij zien dan ook geen reden waarom dit gewijzigd zou moeten worden en zou moeten worden opgenomen in de voorschriften van de omgevingsvergunning. Bovendien zouden deze voorschriften dan betrekking hebben op o.a. op de samenwerking ten aanzien van informatie voor het opstellen van rampebestrijdingsplannen. Als hieraan niet wordt voldaan moet hiertegen handhavend worden opgetreden. Veiligheidsregio's kunnen onder het huidige recht zelfstandig handhaven op de artikel 8 lid 4. Dat zou niet meer kunnen als die bepalingen worden opgenomen in de voorschriften van de omgevingsvergunning milieu. Dit zou leiden tot een inperking van	Alleen het aanwijzen van de "dominobedrijven" dient plaats te vinden in de omgevingsvergunning. De bepalingen waaraan de exploitant vervolgens moet voldoen als zijn inrichting is aangewezen dienen te zijn opgenomen in een amvb (zoals dat nu ook het geval is).	
Verwijzing	8.29	66 (3a)	In artikel 8.29 wordt verwezen naar artikel 8.10, vierde lid onder b. Deze verwijzing is niet juist. Het vierde lid van artikel 8.10 heeft geen onderdeel b en gaat bovendien over ontplofbare stoffen. Waarschijnlijk wordt bedoeld artikel 8.10, vijfde lid onder b	verwijzing aanpassen naar artikel 8.10, vijfde lid onder b	
Tekstueel	8.7	58 (3a)	milieuverontreiniging voorkomen en beperkt	Wijzig voorschrift 8.7, lid 1, onder a in: milieuverontreiniging door die activiteit geïntegreerd wordt voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, wordt beperkt.	

Algemeen	Algemeen		De terminologie ten aanzien van eenheden is gewijzigd ten opzichte van de nu geldende regelgeving. Zo worden liters gebruikt ipv kubieke meters, kPa ipv bar, één op de miljoen jaar ipv 10E-6 per jaar. Ook worden inches gebruikt ipv het metrische stelsel. Deze wijzigingen zorgen voor onduidelijkheid.	Maak een heldere keuze in het gebruik van eenheden en kies bij voorkeur voor SI-eenheden.	
Algemeen	Algemeen		Door het ontbreken van een transponeringstabel/was-woordt tabel is onduidelijk welke artikelen van welke op dit moment bestaande amvb's in het BKL terecht zijn gekomen en of bestaande amvb's en de daarin opgenomen artikelen deels nog blijven bestaan (denk hierbij bijvoorbeeld aan het Brzo 2015, welke artikelen blijven in het Brzo 2015 staan en welke artikelen worden opgenomen in het BKL, BAL of Omgevingsbesluit?). Zodoende kan maar in beperkte mate worden gereageerd op onderliggende consultatieversie. Pas bij de invoeringswet en het invoeringsbesluit zal de daadwerkelijke impact van de Omgevingswet duidelijk worden en zullen wij pas een goede en (voor zover mogelijk) volledige reactie kunnen geven.		
§ 5.1.2.3 Veiligheid rond luchthavens		31 (3a)	Het is onmogelijk om op '§ 5.1.2.3 Veiligheid rond luchthavens' een reactie te formuleren.	Conform het proces hoe gekomen is tot het schillenmodel een consequentieonderzoek doen over naar bestaande decentrale regelgeving (zoals bijvoorbeeld Groepsrisicobeleid Provincie Zuid-Holland). En de (mogelijke) uitkomst operationaliseren in een aangepaste versie van het BKL.	Verschillende luchthavens (o.a. Schiphol, Rotterdam-The Hague Airport, Eindhoven) staan in de buurt van de leefomgeving. Dit is gezien het ruimtegebruik in Nederland ook niet te voorkomen. Goede veiligheidsmaatregelen in de omgeving van luchthavens zijn daardoor gewenst. Veiligheid rond luchthavens moet daardoor niet alleen gaan over de aanwezigheid van (hoge) objecten, maar ook over maatregelen aan gebouwen en de omgeving. Want door vooraf eenvoudige maatregelen te nemen wordt (o.a.) veilig vluchten mogelijk (bijvoorbeeld minimaal twee richtingen uit een gebouw en een omgeving kunnen vluchten (geen doodlopende straten/hofjes)).

Algemeen	Algemeen		Maak geen gebruik meer van de term Externe Veiligheid, noem dit Omgevingsveiligheid	Gebruik de term Omgevingsveiligheid	Daar waar Externe Veiligheid met name over de norm en de regel gaat, biedt de term Omgevingsveiligheid de mogelijkheid om de positieve veiligheidsaspecten in de omgeving te benadrukken en kan het bevoegd gezag eenvoudiger en beter (omgevings-)risico's tegen elkaar afwegen. Daarnaast biedt de term Omgevingsveiligheid een goede koppeling met Artikel 5.2 van het BKL, want omgevingsveiligheid moet met dit artikel toch al in het omgevingsplan worden meegenomen.
Wolkbrand	Bijlage I, paragraaf A	96 (3a)	In de definitie van brandaandachtsgebied mist de wolkbrand.	Wijzig de definitie in: brandaandachtsgebied: locatie met een risico op een fakkelbrand, een plasbrand of een wolkbrand als bedoeld in artikel 5.11, eerste en tweede lid.	
Sommatieregel	Bijlage VIIa, onder B, lid 2	228 (3c)	Hier wordt verwezen naar de bij de Seveso-richtlijn genoemde hoeveelheden. Hier is de sommatie-regel voor bedrijven die meerdere gevaarlijke stoffen aanwezig hebben niet opgenomen. Hierdoor is het mogelijk dat bedrijven grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig hebben, zonder passende voorschriften, mits ze onder de grenswaarden voor de indicieel stoffen blijven. Dit is niet wenselijk.	Neem de sommatieregel uit het BRZO 2015 op.	
Indeling stoffen	Bijlage VIIa, onder B, lid 2	229 (3c)	De toelichting beschrijft dat de indeling in categorieën afkomstig is uit de Handleiding Risicoanalyse Transport (HART). Zoals in het HART al omschreven is deze indeling oorspronkelijk afkomstig uit het rapport 'Systematiek voor de indeling van stoffen ten behoeve van risicoberekeningen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen', AVIV, 1999. De bronverwijzing in de toelichting op blz 229 is derhalve onjuist.	Verwijs naar de juiste bron, namelijk de 'Systematiek voor de indeling van stoffen ten behoeve van risicoberekeningen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen'.	
Binnenaanval brandweer	Bijlage VII, onder B, tabel 2	121 (3a)	In tabel 2 is de bedrijfsbrandweer met binnenaanval opgenomen. Met deze optie wordt de verwachting gewekt dat de brandweer naar binnen gaat. Uit veiligheidsoverwegingen gaat de brandweer in principe niet naar binnen in een gevaarlijke stoffenloods. Het uitgangspunt van de brandweerdctrine van Brandweer Nederland is derhalve dat er in principe geen binnenaanval wordt gedaan. Het opnemen hiervan in de tabel is derhalve niet wenselijk.	Verwijder de binnenaanval uit tabel 2.	Met deze optie wordt de verwachting gewekt dat de brandweer naar binnen gaat. Uit veiligheidsoverwegingen gaat de brandweer in principe niet naar binnen in een gevaarlijke stoffenloods.

Inzettijden	Bijlage VII, onder B, tabel 2	122 (3a)	In tabel 2 zijn inzettijden opgenomen. Onduidelijk is wat met deze inzettijden wordt bedoeld. Het lijkt erop dat de bedrijfsbrandweer (inzet in 6 minuten) en overheidsbrandweer (inzet in 15) worden bedoeld.	Pas de tabel aan: geef duidelijkheid waarop de inzettijden zijn gebaseerd en neem de juiste tijden op.	
Scheidingsconstructie	Bijlage VIII	132 (3a)	In de voetnoot bij de tabel wordt gesteld dat de afstanden niet van toepassing zijn als er een scheidingsconstructie aanwezig is. Er wordt nergens gedefinieerd waar deze scheidingsconstructie aan dient te voldoen, voordat niet meer voldaan hoeft te worden aan de veiligheidsafstanden. In het Vuurwerkbesluit (bijlage 3, deel B) zijn eisen opgenomen waaraan deze scheidingsconstructie dient te voldoen. Neem deze eisen over.	Neem eisen op voor de scheidingsconstructie: - de brandwerendheid mag niet lager zijn dan 60 minuten. - in de scheidingsconstructie mag zich geen opening, raam of deur bevinden. - voor zover het een verticale scheidingconstructie betreft, dient deze vervaardigd te zijn van metselwerk, beton of cellenbeton, dan wel ander materiaal ten aanzien waarvan het bevoegd gezag heeft beslist dat daarmee ten minste dezelfde brandwerendheid en constructieve stevigheid wordt bereikt.	
Zeer kwetsbare objecten		12 (3b)	Als veiligheidsregio zijn we heel blij om te zien dat de categorie zeer kwetsbare objecten is toegevoegd.		
fysieke leefomgeving		45 (3b)	Als veiligheidsregio zijn we heel blij dat vroegtijdige betrokkenheid genoemd staat en op die manier de verschillende belangen in samenhang afgewogen kunnen worden, ipv de huidige situatie dat een veiligheidsregio aan het eind om advies gevraagd wordt en alles eigenlijk al vaststaat. Ook het toepassingsgebied van fysieke leefomgeving op te nemen ipv alleen te kijken naar de risico's van externe veiligheid.		
medeoverheden		54 (3b)	Welke partijen worden bedoeld met medeoverheden?	Geef aan welke medeoverheden dit zijn, zodat zij zich ook kunnen voorbereiden op de beleids- of beheerstaken.	

Besluit bij beslissingen	57 (3b)	In de tekst staat het volgende opgenomen: "De bestuursorganen wegen bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden ook andere belangen die aan de orde zijn, zoals de belangen die het lokale of regionale niveau niet overstijgen, maar wel van groot belang zijn voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Zonder volledigheid te willen betrachten kunnen bijvoorbeeld de stedenbouwkundige kwaliteit, de landschappelijke kwaliteit, het voorzieningenniveau, klimaatbestendigheid, de decentrale infrastructuur en de recreatieve infrastructuur genoemd worden. Artikel 3:4 Awb vereist dat dergelijke belangen, als ze rechtstreeks bij het besluit betrokken zijn, meegewogen worden bij bevoegdheidsuitoefening." Hoe is hier de koppeling gemaakt naar de Wet Veiligheidsregio's?		
instructieregels	115 (3b)	Worden ook instructieregels opgesteld voor andere risico's niet zijnde gevaarlijke stoffen? Komen deze dan ook terug in de invoeringsregelgeving?		
gifwolkaandachtsgebied	118 (3b)	Gesteld wordt dat voor het gifwolkaandachtsgebied geen effectieve extra bouwmaatregelen te nemen zijn. Het advies is het sluiten van ramen en deuren en mechanische ventilatie. Het is wel mogelijk om bouwkundige/installatietechnische maatregelen te treffen.	Voor objecten die vlak langs een transportroute staan is het mogelijk om gevels gesloten uit te voeren. Dit door niet te openen raamdelen aan de risicobron zijde te realiseren. Daarnaast kan de ventilatieopening van de mechanische ventilatie van de risicobron afgericht worden. In de eerste minuten van een incident zijn dit de maatregelen die de gevolgen beperken.	Personen, BHV organisaties etc hebben in de eerste minuten niet meteen door wat er gebeurt. Hierdoor zullen zij niet direct alle ramen en deuren of het mechanische ventilatiesysteem afsluiten.
bedrijfswoning	119 (3b)	Zie opmerking artikel 5.10 over bedrijfswoning derden		

Risicokaart		232 (3b)	<p>In de huidige situatie heeft de veiligheidsregio geen rol of verantwoordelijkheid bij het up to date houden / beheer van de risicokaart. Ook kan een Veiligheidsregio zijn mogelijke ramp en crisis niet projecteren op de risicokaart. Dit terwijl in de rampenbestrijding deze informatie wel gebruikt dient te worden. Het toegankelijk maken van de gegevens via de risicokaart is geregeld in de Wet Veiligheidsregio's. Het bevoegd gezag gaat er vanuit, omdat het de Wet Veiligheidsregio's betreft, een Veiligheidsregio een taak/rol heeft in het verzamelen van informatie. Binnen de 25 veiligheidsregio's zit er een grote diversiteit in het beheer en verzamelen van informatie voor de risicokaart.</p>	<p>Geef de Veiligheidsregio een rol of verantwoordelijkheid bij het beheer van de risicokaart. En de mogelijkheid om de aanwezige rampen in de risicokaart te ontsluiten.</p>	
-------------	--	----------	--	---	--